

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/144/2016
Identifikačné číslo spisu:	6711207491
Dátum vydania rozhodnutia:	27.04.2017
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:6711207491.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, zastúpenej splnomocnenkyňou TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, proti žalovanej T. I., bývajúcej vo W., o 4 104,75 € s príslušenstvom, vedenom Okresným súdom Zvolen pod sp. zn. 17C/152/2011, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. októbra 2015 sp. zn. 13Co/1031/2014, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. októbra 2015 sp. zn. 13Co/1031/2014 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) označeným uznesením odmietol odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Zvolen (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“ a spolu s odvolacím súdom tiež „nižšie súdy“) z 27. mája 2014 č. k. 17C 152/11-358 (ktorým došlo k zamietnutiu žaloby a k vyhradeniu rozhodnutia o trovách konania samostatnému uzneseniu). Mal za to, že odvolanie bolo oneskoreným, keď pri doručení rozsudku prvoinštančného súdu žalobkyni 23. júna 2014 tejto začala plynúť lehota na odvolanie nasledujúcim dňom, koniec takejto lehoty pripadol na 8. júl 2015 a podľa podacej pečiatky pošty k podaniu odvolania na poštovú prepravu došlo až 9. júla 2014.

2. Proti takémuto uzneseniu podala dovolanie žalobkyňa, domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Odvolaciemu súdu vytýkala postihnutie konania vadou v podobe odňatia jej postupom súdu možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ v spojení s § 241 ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „O. s. p.“), spočívajúcou v odmietnutí odvolania, ktoré ale bolo podané včas, resp. tiež v nevypravení uznesenia odvolacieho súdu odôvodnením vyporiadavajúcim sa tiež s jej telefaxovým podaním. Posledný deň lehoty na odvolanie totiž podala odvolanie na telefaxovú prepravu a toto v zákonom ustanovenej lehote 3 dní doplnila i originálom, takže tu šlo o prípad prakticky identický s dvoma inými, v ktorých Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) taktiež konštatoval odňatie možnosti konať pred súdom v dôsledku odmietnutia odvolania ako oneskoreného (poukaz na

rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 106/2004 a jeho uznesenie sp. zn. 5 Obdo 26/2012).

3. Žalovaná navrhla dovolanie zamietnuť (?), majúť za to, že názor odvolacieho súdu o oneskorenosti dovolania je správnym.

4. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej len „C. s. p.“). Najvyšší súd prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže však dovolanie tu bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení O. s. p. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základného princípu C. s. p. o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov dovolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a 2 C. s. p.), ako aj ďalšieho základného princípu o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

5. Najvyšší súd po zistení, že dovolanie bolo podané včas a naň oprávnenou osobou (jednou z účastníkov konania /dnes strán sporu/ pred nižšími súdmi), preskúmal dovolaním napadnuté uznesenie a to bez pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou C. s. p.), pričom dospel k záveru, že dovolanie treba považovať za dôvodné.

6. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Podmienky prípustnosti dovolaní proti uzneseniam odvolacích súdov procesné právo platné a účinné do 30. júna 2016 vrátane upravovalo v ustanoveniach § 237 a § 239 O. s. p.

7. Prípustnosť dovolania podľa § 239 O. s. p. v tejto veci do úvahy neprichádza. Dovolaním tu totiž nebolo napadnuté uznesenie, ktorým odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa (dnes prvej inštancie, § 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) ani uznesenie, ktorým by odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ prvá veta O. s. p.). Nešlo tu ani o prípad takého uznesenia potvrdzujúceho uznesenie súdu prvého stupňa, v ktorom by odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p.) a napokon ani o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. b/ O. s. p.).

8. Dovolanie vzhľadom na práve uvedené mohlo byť preto procesne prípustné len vtedy, ak by v konaní, v ktorom bolo dovolaním napádané uznesenie vydané, došlo k niektorej z procesných väd uvedených v ustanovení § 237 ods. 1 O. s. p. (zakladajúcich tzv. zmätočnosť konania). Toto ustanovenie pripúšťalo dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a/lebo g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Hoci štandardne platí, že z hľadiska § 237 ods. 1 O. s. p. nie je relevantné tvrdenie dovolateľa o existencii vady uvedenej v takomto ustanovení, ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto vade skutočne došlo; v prejednávanej veci bolo treba dať dovolateľke (namietajúcej zaťaženie konania vadou podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.) za pravdu.

9. V ustálenej judikatúre najvyššieho súdu je za jeden z postupov odvolacích súdov, ktorými môže dôjsť k odňatiu účastníkovi konania možnosti konať pred súdom, považované i odmietnutie dovolania (rozumej odmietnutie odvolacieho súdu odvolať prejednať vecne), pokiaľ na to neboli splnené zákonom

ustanovené podmienky (tu por. R 23/1994 a napr. uznesenie najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 6 Cdo 264/2015). O taký prípad pôjde najmä vtedy, ak bolo odvolanie odmietnuté pre oneskorenosť, hoci bolo podané včas. Práve o taký prípad šlo podľa názoru dovolacieho súdu aj v prejednávanej veci.

10. Z obsahu spisu totiž celkom jednoznačne vyplýva nielen už konštatované odvolacím súdom, teda doručenie rozsudku súdu prvej inštancie žalobkyni (presnejšie jej splnomocnenkyni) 23. júna 2014 (č. l. 365 spisu s pripojenou doručenkou) a tým dané plynutie lehoty na odvolanie tejto strane sporu od 24. júna do 8. júla 2014 (s pripadnutím posledného dňa lehoty na utorok, ktorý bol bežným pracovným dňom), ale tiež existencia e-mailu advokátskeho koncipienta splnomocnenkyne žalobkyne Mgr. E. G. odoslaného podateľni súdu prvej inštancie 8. júla 2014 o 17.43 hod., ktorého prílohou mal byť a zjavne i bol sken odvolania proti rozsudku z rovnakého dňa (vo formáte „pdf“, tu por. i č. l. 366-368 p. v.) i existencia telefaxového odvolania, na ktorom figuruje údaj o čase odoslania 8. júla 2014 o 17.38 hod. (č. l. 371-374). Obe (či presnejšie všetky tri) takéto písomnosti súd prvej inštancie opatril prezenčnou pečiatkou (o príchode súdu) s dátumom 9. júla 2014 a okrem nich je tu tiež originál odvolania datovaného 8. júla 2014 s obálkou potvrdzujúcou jeho podanie na poštovú prepravu pošte Bratislava 5 nasledujúci deň, opatrený prezenčnou pečiatkou s dátumom 10. júla 2014 (tu por. č. l. 376-379 a nežurnalizovanú obálku medzi dnešnými č. l. 394 a 395).

11. Podľa § 42 ods. 1 O. s. p. podanie možno urobiť písomne, ústne do zápisnice, elektronickými prostriedkami alebo telefaxom. Podanie obsahujúce návrh vo veci samej alebo návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré bolo urobené elektronickými prostriedkami, treba doplniť písomne alebo ústne do zápisnice najneskôr do troch dní; podanie, ktoré bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom, doplniť netreba. Podanie urobené telefaxom treba doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené, sa neprihliada.

12. Podľa § 57 ods. 1 O. s. p. do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty a podľa odseku 3 rovnakého ustanovenia lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

13. So zreteľom k uvedenému vyššie tak záver odvolacieho súdu o podaní odvolania žalobkyne v prejednávanej veci až po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty treba považovať prinajmenšom za predčasný. Nebolo totiž vykonané žiadne šetrenie n a otázku, z akého dôvodu na e-mailovom i telefaxovom podaní splnomocnenkyne žalobkyne, ako aj na prílohe e-mailu tvorenej skenom odvolania nekorešpondujú údaje o dni odoslania s údajmi o dni dôjdenia takýchto podaní súdu. Najpravdepodobnejším dôvodom opatrenia takýchto podaní prezenčnými pečiatkami súdu s dátumom nasvedčujúcim ich oneskorenosti sa pritom javí ich odoslanie na to určeným zamestnancom splnomocnenkyne žalobkyne až po pracovnej dobe zamestnanca podateľne súdu, ktorý ich podľa všetkého nasledujúci pracovný deň opatril už pečiatkou s novým (neskorším a p r e žalobkyňu nepriaznivejším) dátumom. Možným je samozrejme i nastavenie nesprávnych dátumov na zariadeniach splnomocnenkyne žalobkyne použitých na odoslanie písomností, o ktorých je reč, na to, že by malo ísť o tento prípad, ale spis neobsahuje žiaden podklad.

14. Odmietnutie odvolania za takéhoto stavu vecí samozrejme nemohlo obstať.

15. Dovolaciemu súdu preto neostávalo iné, než pre konštatovanie odňatia žalobkyni uznesením o odmietnutí dovolania možnosti konať pred súdom napadnuté uznesenie odvolacieho súdu podľa § 449 ods. 1 a § 450 C. s. p. zrušiť a vec vrátiť takémuto súdu na ďalšie konanie (nakoľko nápravu stavu neprejednávania odvolania vecne, resp. aj alternatívy k takémuto postupu v podobe náležitého vypodloženia záveru o oneskorenosti odvolania má zjednať práve odvolací súd a preto nebol dôvod na zrušovanie i rozsudku súdu prvej inštancie podľa § 449 ods. 2 C. s. p.).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.